

Жалопојна порицања (псеудо)академске заједнице

Реј Дејлио, филантроп, оснивач инвестиционе компаније Бриџвотерс асошијет (Bridgewater Associates) и парадигма животне корачнице успеха у САД, је у покушају да своју примењену филозофију живљења учини доступну свима, написао и објавио књигу "Принципи". Његов бестселер садржи излистани опис свакодневних животних принципа чије утемељење Дејлио гради на иновираној и уобличеној "радикалној транспаренцији" - врсти мултидирекционе аргументоване и критичке комуникације, лишене мотива дерогирања објекта критике, а у сврху подизања укупне свести и спознаје и са циљем пробоја у нову зону успеха. Према Дејлију, који узгред верује да је свако способан за успех, пут ка врху спречавају когнитивне рупе (зоне незнања и одсуство поимања сопствене когнитивне слабости) и его-баријера (психолошка одбијања која настају нетрпељивошћу према усресређеној критици). Можда и погрешно, Дејлио убеђује најширу публику да савест критичара не треба да постоји уколико је аргумент самоодржив, чак и када је наочиглед беспризоран.

У протеклим данима сведоци смо критичке салве усресређене на САНУ, захуктану пред институционалне изборе иза фасада у Кнез Михаиловој 35. За очекивати би било да они који себе потписују као "људе од науке" предњаче у конструктивној критици, из које је одузета конотација личног, а зарад општег друштвеног успона, оваплоћеног у ревитализацији кровне академске институције. Истина је, нажалост, посве супротна. Читаоци жељни нових идеја и интелектуалних ветрова отржењења у друштву пониженом ријалити програмима, остају разочарани све већом празнином у аргументацији, насталом реитерацијама уопштења и празних апроксимација које истичу из пера претендента на чланство у САНУ.

Наравно, разочарење у иновативност и корисну интелектуалну снагу других није мотивациона снага за реакцију. Али, лаж и клеветање морају бити! Констатација да је председник САНУ Владимир Костић мештар "дописаних коауторстава без видљивог доприноса" чија "библиографија се не може наћи на Википедији нити Гуглу" бесмислица је која не сме бити потцењена и игнорисана (Погледи, субота 03. новембар). Сачинилац ових редова (дакле инсајдер-сведочење) има привилегију да од 2000. године професионално стасава и гради свој научни курикулум поред академика Костића. О томе, колико је у европској и светској неуролошкој зајединици његова научна репутација неприкосновена, сведоче места у уређивачким одборима водећих међународних часописа, поверене едукативне активности на престижним светским конгресима и истакнуте позиције у хијарархији светских експерата на пољу изучавања невољних покрета у којима се уобличује савремена (светска) медицинска доктрина. Академик Костић публикује радове чија цитираност остварује Хиршов индекс (H index) 46 (далеко надпросечна научна репутација), а то се не може постићи жалопојкама које се интонирају као критике. Читаве генерације неуролога (укључујући и писца овог текста који се после двогодишњег усавршавања у САД вратио отаџбини) везале су своју судбину за страдалну Србију верујући да је академик Костић егземпляр виталности духовног слоја српског рода и угаони камен родољубља које обитава у непрестаном раду кроз веру у непобитност научне чињенице.

У бихејвиоралној психологији особина да се пориче реалност (денијализам) начин је да се избегне психолошки непријатна истина. Дакле, доказивање да је академик Костић изванредан научни радник и *spiritum movens* српске неуролошке заједнице једнако је потребно као и доказивање да је Земља је округла (уз уважавање да постоје ретки које не верују у ове две ноторне истине). У једноме, неизоставно, Дејлио није у праву. Да ли због когнитивне рупе, его-барјере или нечег сасвим трећег (у Србији се то некада звало част и поштење) нису сви предодређени за успех. На концу, од кога би се учило како не треба! (ПС. Верујем да и незванична звезда овогодишњег Сајма књига - Кија Коцкар, зна да се научна библиографија истражује у индексним базама.)

Александар Ј. Ристић

Доцент Медицинског факултета у Београду